

TÖÖINSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS

08.11.2024 nr 1.4-1/2168-1

Vaide esitaja:

aktsiaselts Folger Art
Registrikood 10526192
Laki 26, 12915 Tallinn
e-post: Mait@folger.ee
folger@folger.ee

Vaide lahendaja:

Tööinspektsiooni peadirektor
Mäealuse 2/3, 12618 Tallinn
e-post: ti@ti.ee

RESOLUTSIOON:

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1. Jätta rahuldamata aktsiaselts Folger Art vaie Tööinspektsiooni 11.10.2024 ettekirjutuse nr 3-1/24/2516-1-1 kehtetuks tunnistamise nõudes.
2. Edastada käesolev vaideotsus vaide esitaja e-postile Mait@folger.ee ja folger@folger.ee.

Edasikaebamise kord:

Vastavalt haldusmenetluse seaduse (HMS) §-le 87 saab vaide esitaja käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul otsuse teatavakstegemisest arvates, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

1. Asjaolud

- 1.1 26.09.2024 ajavahemikul 11:05 - 12:10 viis Tööinspektsioon (edaspidi TI) järelevalvemenetluse nr 3-1/24/2516 raames aadressil Laki tn 26, Tallinn, Harju maakond läbi menetlustoimingu (kontrolli), mille käigus kontrollis töötervishoiu, tööohutuse ja töösuhteid reguleerivates õigusaktides sätestatud nõuete täitmist aktsiaseltsis Folger Art.
- 1.2 Järelevalve käigus tuvastatud puudused fikseeriti 27.09.2024 koostatud menetlustoimingu protokollis nr 3-1/24/2516-1.
- 1.3 TI ettekirjutusega nr 3-1/24/2516-1-1 pandi vaide esitajale kohustus märgistada trükimasina külgedel asuvad eritasapinnad, kus on töötajatel komistamise ja/või kukkumise oht kas vahelduvate kollaste ja mustade või vahelduvate punaste ja valgete triipudega.
- 1.4 30.10.2024 esitas aktsiaselts Folger Art vaide ettekirjutuse nr 3-1/24/2516-1-1 tühistamise nõudes.

2. Vaide sisu ja põhjendused

- 2.1. Vaide esitaja leiab, et TI ettekirjutuses esitatud puudused ja nõuded ei ole põhjendatud.
- 2.2. Vaide esitaja on seisukohal, et: „*Me ei näe ei vajadust ega võimalust paigaldada ohumärke kõikvõimalike nurkade, astete ega trükimasina detailide peale. Liigne märgistamine hajutab töötaja tähelepanu, võib osutada jala all libedaks, kleebise serva lahti tulemise järgselt võib liimine pind nakkuda jala külge, samuti koguda mustust mis toiduhügieeni seisukohalt samuti taunitav.*“

3. Haldusorgani õiguslik põhjendus

- 3.1 Haldusakti sisulise õiguspärasuse kontrollimisel tuleb lahendada haldusakti materiaalse ja formaalse õiguspärasuse küsimus. HMS § 54 kohaselt on haldusakt õiguspärane, kui ta on antud pädeva haldusorgani poolt andmise hetkel kehtiva õiguse alusel ja sellega kooskõlas, proportsionaalne, kaalutusvigadeta ning vastab vorminõuetele. Haldusorgani otsus peab olema selge ja üheselt mõistetav (HMS § 55 lg 1).
- 3.2 HMS § 6 järgi on haldusorgan kohustatud välja selgitama menetletavas asjas olulise tähendusega asjaolud ja vajaduse korral koguma selleks tõendeid oma algatusel. Haldusorgan ei ole seotud üksnes vaides esitatud argumentidega, vaid hindab haldusakti õiguspärasust kõiki nõudeid silmas pidades.
- 3.3 Esitatud vaide kohaselt taotleb vaide esitaja ettekirjutuse nr 3-1/24/2516 tühistamist. Vaide lahendaja selgitab, et vaidemenetluse korras võib nõuda haldusakti kehtetuks tunnistamist (HMS § 72 lg 1 p 1) ning halduskohtule esitatud kaebusega võib nõuda haldusakti tühistamist (HKMS § 37 lg 2 p 1). Mõlemal juhul on taotletav tulemus sama – haldusakti kehtivus lõpeb ning haldusakti resolutsioon ei ole enam täitmisele kohustuslik (HMS § 61 lg 2, § 60 lg 1). Võttes arvesse esitatud vaide sisu, lähtub vaide lahendaja käesoleva vaide läbivaatamisel sellest, et vaide esitaja soovib ettekirjutuse nr 3-1/24/2516-1-1 kehtetuks tunnistamist HMS § 72 lg 1 p 1 alusel.
- 3.4 Analüüsidest TI poolt järelevalvemenetluse käigus koostatud dokumente, esitatud tõendeid, selgitusi ja seisukohti, otsustab vaide lahendaja, et ettekirjutus nr 3-1/24/2516-1-1 on põhjendatud, seadusega kooskõlas ning kaalutusvigadeta. Vaide lahendaja põhjendab oma seisukohta järgmiselt:
 - 3.4.1 26.09.2024 kontrolli käigus tuvastati vaide esitaja ettevõttes, aadressil Laki tn 26, Tallinn, et töökeskkonnas on kasutusel trükimasin, mille külgedel on eritasapinnad. Eritasapindade olemasolu on tõendatav ka järelevalvemenetluse käigus tehtud piltidega.
 - 3.4.2 Vaide lahendaja on nõus vaidlusaluses ettekirjutuses toodud selgitustega, et töötajatel on võimalik trükimasina külgedel olevatel eritasapindadel komistada ja kukkuda. Vaide lahendaja juhib tähelepanu asjaolule, et peaaegu veerand tööõnnetustest on põhjustatud libisemisest, komistamisest ja kukkumisest. Rasketest tööõnnetustest toimub sel põhjusel peaaegu kolmandik.¹ Kukkumise- ja komistamisohu vähendamiseks on seega oluline kukkumishuga kohad nähtavalt ja arusaadavalt märgistada.
 - 3.4.3 Terviseriski vähendamiseks kasutatakse töökohal vastavalt olukorrale ohumärguannet, mis osutab teatud esemele, tegevusele või olukorrale. Ohumärguannete kasutamise nõuded töökohas on sätestatud Sotsiaalministri 30.11.1999 määrusega nr 75 „Ohumärguannete kasutamise nõuded töökohas“ (edaspidi määrus nr 75). Ohumärguanded ei ole vajalike kaitsemeetmete asendajad, vaid nende eesmärk on kiiresti ja üheselt mõistetavalt pöörata tähelepanu ohtlikele esemetele või olukordadele. Ohutusmärgid peavad olema hästi nähtavas ja valgustatud kohas ning sobival kõrgusel.
 - 3.4.4 Eespool viidatud määruse nr 75 § 12 sätestab, et töötajatele töö ajal juurdepääsetav koht ettevõttes, kus on takistustega kokkupõrkamise ning inimeste või esemete kukkumise oht, tuleb märgistada kas vahelduvate kollaste ja mustade või vahelduvate punaste ja valgete triipudega. Märgistuse ulatus peab olema vastavuses märgistatava takistuse või ohuala suurusega. Kollased ja mustad või punased ja valged triibud peavad olema ligikaudu 45° nurga all ning võrdse laiusega.
 - 3.4.5 Esitatud vaide kohaselt „*trükimasina töötsoon ja ohuala on märgistatud kollaste ja mustade vahelduvate triipudega ning lisaks on trükimasin ise varustatud kõikide vajalike, kaasaarvatud trepiastmetel komistamise ja kukkumise ohu märgistega. Vaide esitaja on seisukohal, et liigne*

¹ Töökeskkond. Käsiraamat. I osa. Tööinspektsioon. (<https://www.ti.ee/sites/default/files/documents/2023-07/T%C3%B6%C3%B6keskkonna%20k%C3%A4siraamat%20I.pdf>)

märgistamine hajutab töötaja tähelepanu, võib osutada jala all libedaks, kleebise serva lahti tulemise järgselt võib liimine pind nakkuda jala külge, samuti koguda mustust mis toiduhügieeni seisukohalt samuti taunitav.“

- 3.4.6 Määruse nr 75 § 8 lg 1 sätestab, et kui töökohas on ohualad, paigaldatakse ohutusmärk selle ala sissepääsu juurde, ohuallikale eriomase ohu korral paigaldatakse märk ohuallika juurde. Kuigi vaide esitaja poolt on ohuala trükimasina ümber märgistatud, ei saa sellest automaatselt järeldada, et treppide, mis asuvad ohualal, märgistamiseks puudub vajadus või üksnes trükimasina töösooni tervikuna märgistamisest piisab. Tööandja peab märgistama kõik ohualad, kus on töötaja komistamise ja kukkumise oht. Erinevatel astmetel liikumisel see oht on olemas. Vaide esitaja juhib tähelepanu tööinspektori poolt 04.10.2024 iseteeninduse vestlusaknas antud ja ettekirjutuses üle rõhutatud selgitustele, et trepiastmeid on võimalik märgistada ka nii, et töötajad ei pea märgistusele peale astuma (nt trepi ette).
- 3.4.7 Vaide lahendaja selgitab täiendavalt, et vaide Lisa pealkirjaga „Trükimasina ohutsoon.jpg“ (edaspidi Lisa 1) kohaselt ümbritseb trükimasina ohuala vahelduvate kollaste ja mustade triipudega ohumärgistus. Järelevalvet läbi viinud ja ettekirjutuse koostanud inspektori kinnituse kohapealse kontrolli käigus sellist ohumärgistust vaide esitaja poolt vaidele lisatud fotol toodud asukohas ei olnud ning pörandal oli üksnes kollast värvi joon, mida on ka Lisa 1 alumises nurgas näha. Samas sõltumata sellest, millal täpsemalt vaide esitaja võttis sellisel kujul vahelduvate kollaste ja mustade triipudega ohtumärgistuse kasutusele, ei ole see määruses nr 75 sätestatuga kooskõlas. Määruse nr 75 § 12 lg 1 kohaselt kasutatakse vahelduvate kollaste ja mustade triipudega ohumärgistuse kohas, kus on takistustega kokkupõrkamise ning inimeste või esemete kukkumise oht. Lisa 1 kohaselt ümbritseb ohumärgistus küll trükimasina ohuala, kuid ainsateks kokkupõrkamise, komistamise ja kukkumise ohuallikaks on trükimasina kõrval olevad trepid, mis on vaide lahendamise hetkel määruse nõuete kohaselt märgistamata. Nagu vaide lahendaja punktis 3.4.6 selgitanud on, siis ei piisa vaid sellest, kui kogu töösoon märgistatakse kui ohuala vaid märgistama peab kõik ohualad, kus on komistamise ja kukkumise oht.
- 3.4.8 Vaide kohaselt toimub töökeskkonna sisekontroll 1 kord kuus, lisaks kontrollitakse vaide esitaja tegevust iga-aastaselt Bureau Veritase poolt ISO audite käigus ning seni ei ole vaide esitaja tegevuses puuduseid täheldatud. Vaide lahendaja selgitab, et regulaarne töökeskkonna sisekontroll ja audit on ohutu töökeskkonna seisukohalt ülimalt oluline. Nii ka TTOS § 13 lg 1 p-d 1 ja 2 sätestavad, et tööandja on kohustatud:
- 1) viima läbi süstemaatilist töökeskkonna sisekontrolli, mille käigus ta kavandab, korraldab ja jälgib töötervishoiu ja tööohutuse olukorda ettevõttes vastavalt käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele. Töökeskkonna sisekontroll on ettevõtte tegevuse lahutamatu osa, millesse on kaasatud töötajad ja mille aluseks on töökeskkonna riskianalüüsi tulemused;
 - 2) vaatama igal aastal läbi töökeskkonna sisekontrolli korralduse ja analüüsima selle tulemusi ning vajaduse korral kohandama abinõud muutunud olukorrale.
- Riiklikku ja haldusjärelevalvet TTOS-s ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teostab TI. Töökeskkonna sisekontrollid ning eraaudit ei asenda riikliku järelevalvet.
- 3.5 Kõik eeltoodud arvesse võttes leiab vaide lahendaja, et 11.10.2024 ettekirjutus nr 3-1/24/2516-1-1 on õiguspärane ja kooskõlas kehtivate õigusnormidega ning selle kehtetuks tunnistamiseks puudub alus. TI on haldusorganina tegutsenud talle antud pädevuse raames, seda ületamata. Menetlusnormidest on kinnipeetud. Haldusakt on antud õigel õiguslikul alusel. Ettekirjutuse koostamisel on järgitud vorminõudeid, see on nõuetekohaselt teatavaks tehtud. Ettekirjutus on piisavalt selgelt põhjendatud ning on suunatud tuvastatud rikkumise kõrvaldamisele. Vaidlusalusest haldusaktist ei nähtu kaalutusvigu.

/allkirjastatud digitaalselt/
Kaire Saarep
Peadirektor

